

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
3. องค์การบริหารส่วนตำบล
4. บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส
5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงาน
6. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1.1 ความหมายของการกระจายอำนาจ

ธณทร์ เจริญเมือง (2540 : 290) กล่าวถึง การกระจายอำนาจว่าเป็นระบบการบริหารการปกครองประเทศที่มีรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติกระจายอำนาจบางส่วนให้แก่หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีอำนาจดำเนินการภายในอาณาเขตของตน โดยปราศจากการแทรกแซง ดังนั้น เพื่อให้มีอำนาจจึงยกอำนาจการปกครอง (Devolution) ให้เพื่อเป็นการให้ความรับผิดชอบแก่องค์กรปกครองท้องถิ่น โดยเด็ดขาด ส่วนกลางจะแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกมิได้เพราะตัวพันธภาพส่วนกลางกับท้องถิ่นมิใช่เป็นแบบสายการบังคับบัญชา

โกวิท พวงงาม (2546 : 28 - 29. ได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ (Decentralization) ว่ามี 2 รูปแบบ คือ

1. การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น หรือการกระจายอำนาจอำนาจตามอาณาเขต หมายถึง การมอบอำนาจไปให้ท้องถิ่นจัดทำกิจกรรมหรือบริหารสาธารณะภายในเขตท้องที่แต่ละท้องถิ่นมีอิสระบางประการในการปกครองตนเองพอสมควร

2. การกระจายอำนาจตามบริหาร หรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค หมายถึง การโอนกิจการบริหารสาธารณะบางกิจการจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลาง ไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำแยกต่างหากและอย่างเป็นอิสระ โดยปกติแล้วจะเป็นกิจการซึ่งการจัดทำต้องอาศัยความรู้ความชำนาญทางเทคโนโลยีแขนงใดแขนงหนึ่งเป็นพิเศษ เช่น การสื่อสารวิทยุการกระจายเสียง โทรทัศน์ การผลิตกระแสไฟฟ้า เป็นต้น

สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจเป็นหลักของการจัดระเบียบการปกครองประเทศ โดยมีหลักสำคัญคือ การโอนอำนาจการปกครองส่วนกลางไปให้ประชาชนในท้องถิ่นให้มีความรับผิดชอบการเองโดยอิสระ โดยมีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในทุกเรื่องเพื่อความผาสุกของท้องถิ่น โดยต้องมีตัวแทนของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในท้องถิ่นชุมชนเป็นผู้ดำเนินการ

1.2 หลักการกระจายอำนาจ

กรมการปกครอง (2539 : 25. ได้ชี้ให้เห็นว่าหลักการกระจายอำนาจมีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการ คือ

1. มีความเป็นนิติบุคคล การกระจายอำนาจปกครองนั้นจะต้องมีองค์กรเป็นนิติบุคคลต่างหากจากองค์กรของรัฐบาลกลาง การที่องค์กรเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์กรเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณ ทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของตน

2. มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติงาน ความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจ เพราะหากองค์กรนั้นไม่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรเช่นนี้ก็จะไม่มีอิสระไม่คิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนของรัฐบาลกลางที่ประจำอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ องค์กรปกครองท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเอง ตลอดจนมีอิสระพอในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ แต่ก็มีข้อสังเกตว่า อำนาจอิสระขององค์กรปกครองท้องถิ่น จะต้องไม่พอสมควรไม่มากเกินไปจนทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตยของประเทศ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง องค์กรปกครองท้องถิ่นมิใช่เป็นสถาบันการเมืองที่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของ

ตนเอง หากแต่ควรมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ และให้มีองค์การที่จำเป็นสำหรับทำหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติ และบริการกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ของตนเท่านั้น

3. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและผู้ที่ทำหน้าที่นิติบัญญัติ การมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้น อาจทำได้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ เช่น ประชาชนบางคนอาจจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมของท้องถิ่น เฉพาะการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปทำหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กรปกครองท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองท้องถิ่นมากกว่านั้น ถึงกับสมัครเข้าร่วมเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ามาเป็นบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจจะทำได้

4. มีงบประมาณของตนเอง องค์กรปกครองท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเอง รวมไปถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วยตนเอง การให้องค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นมีอำนาจในการจัดเก็บและบริหารรายได้ด้วยตนเองนั้น เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองท้องถิ่นทั้งหมดตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้ การบริหารและการบริหารประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

จากองค์ประกอบทั้ง 4 ประการของหลักการกระจายอำนาจ ตามที่กล่าวมานี้ หากองค์กรปกครองท้องถิ่นหรือหน่วยงานส่วนท้องถิ่นมีองค์ประกอบครบทั้ง 4 ประการ และสามารถปฏิบัติงาน โดยปราศจากการถูกควบคุม หรือแทรกแซงจากหน่วยงานในระดับสูงกว่า ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลาง หรือส่วนภูมิภาคแล้ว ย่อมจะเป็นหน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่มีความสมบูรณ์และพร้อมที่จะปฏิบัติงานเพื่อท้องถิ่นของตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับส่วนประกอบอื่น ๆ อีกด้วย

1.3 ข้อดีของการกระจายอำนาจ

ข้อดีของการกระจายอำนาจการปกครอง สวปได้ดังนี้ (ลิขิต ชีระเวทิน. 2540 : 208.

1. การกระจายอำนาจการปกครอง สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้อง เพราะท้องถิ่นทราบความต้องการของประชาชนได้ดี และมีเจ้าหน้าที่เป็นของท้องถิ่นของตนเอง จึงกำหนดการบริหารแก่ประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี และเหมาะสมกับปัญหาของบ้านเมือง

2. การกระจายอำนาจการปกครองเป็นการคัดภาระและแบ่งเนื้องานจากราชการส่วนกลางได้มาก เพราะท้องถิ่นมีงบประมาณและรายได้ของตนเอง จัดการบริหารท้องถิ่นด้วยตนเอง เป็นการช่วยรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้แก่ท้องถิ่นออกกฎหมายและระเบียบขึ้นดำเนินการซึ่งเป็น ไปอย่างรวดเร็ว

3. การกระจายอำนาจการปกครองเป็นการฝึกประชาชนให้รับผิดชอบต่อตนเองสร้างความรู้ความเข้าใจระบอบประชาธิปไตย ให้ดีขึ้นและโดยที่หน่วยราชการท้องถิ่นไม่ใหญ่โตมากเกินไปและมีความใกล้ชิดกับประชาชนจึงมีส่วนร่วมในกิจการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นการเข้าถึงระบอบการปกครองของประเทศได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น ท้องถิ่นจึงเสมือนโรงเรียนที่สอนระบอบการปกครองให้แก่ประชาชน

4. การกระจายอำนาจการปกครองเป็นการเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของรัฐบาลกลาง เพราะท้องถิ่นได้ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางไปมากแล้ว รัฐบาลกลางย่อมมีโอกาสทุ่มเทช่วยเหลือพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้เต็มที่ ถ้าท้องถิ่นสามารถช่วยตนเองได้ และไม่สร้างปัญหาแก่รัฐบาลกลาง

1.4 ข้อเสียของการกระจายอำนาจ

ข้อเสียของการกระจายอำนาจการปกครอง สรุปได้ดังนี้ (ลิขิต วีระเวทิน, 2540 : 208)

1. ถ้ามีการกระจายอำนาจโดยมอบอำนาจให้ท้องถิ่นมากเกินไป และไม่ สามารถจะควบคุมได้ ก็อาจเป็นภัยแก่เอกภาพของรัฐได้ เช่น การมอบอำนาจทางการและ ตำรวจให้แก่ท้องถิ่น ก็อาจจะเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐได้
2. การกระจายอำนาจการปกครองอาจทำให้เจ้าหน้าที่ของท้องถิ่นใช้อำนาจโดยไม่เหมาะสมจนก่อให้เกิดความเคียดแค้นแก่ประชาชนได้ เพราะเจ้าหน้าที่อาจคงอยู่ภายใต้ อิทธิพลของพรรคการเมือง หรือนักการเมือง หรือผู้ทรงอิทธิพล หรือตัวเจ้าหน้าที่เองเป็นผู้มี อำนาจจนไม่มีใครที่จะกล้าคัดค้านได้
3. การกระจายอำนาจการปกครองการปกครองทำให้คนในท้องถิ่นเห็น ประโยชน์ท้องถิ่นมากกว่าส่วนร่วม ประชาชนในท้องถิ่นอาจลืมนึกถึงชาติได้ในที่สุด
4. การกระจายอำนาจการปกครองนั้น เจ้าหน้าที่หรือผู้นำท้องถิ่นอาจจะ ขาดประสบการณ์ไม่มีความรู้ ความชำนาญ และความสามารถในการบริหารงาน เพราะ ประชาชนในท้องถิ่นขาดความรู้และความชำนาญงาน

5. การกระจายอำนาจการปกครองทำให้สิ้นเปลืองมากกว่าการรวมอำนาจการปกครอง ทั้งด้านบุคลากร และการใช้งบประมาณ เพราะต้องแยกกันใช้และแยกกันจัดหาเพื่อดำเนินการปกครอง

การกระจายอำนาจการปกครองมีทั้งข้อดีและข้อเสีย อย่างไรก็ตามในการปกครองระบอบประชาธิปไตยแม้การกระจายอำนาจมีข้อเสียอยู่บ้าง ก็จะต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาเพราะถือว่าการกระจายอำนาจการปกครองเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะให้ประชาชนสามารถปกครองตนเองได้ และถ้าประชาชนในท้องถิ่นเอง มีความผูกพันกับท้องถิ่นตนเองอยู่แล้ว จะทุ่มเทการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชน ได้อย่างเต็มกำลังความสามารถ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ฮอลโลเวย์ (Holloway, 1951 : 398) กล่าวว่า องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ องค์การที่มีอาณาเขตแน่นอนชนมีประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีอำนาจปกครองตนเอง มีการบริหารงานคลังของตนเอง และมีสภาของท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

วิญญู อังคณเรักษ์ (2539 : 3) ให้ความหมายว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองในรูปลักษณะการกระจายอำนาจบางอย่าง ซึ่งรัฐมอบหมายให้ท้องถิ่นทำกันเอง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ให้งานดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงกับความประสงค์ของประชาชน โดยมีงบประมาณของตนเอง และมีอิสระในการบริหารงานพอสมควร

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2539 : 14) ให้ความหมายว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นระบอบการปกครองที่มีเป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐและจะเกิดการทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น ๆ องค์การนี้ถูกจัดตั้งและควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

2.2 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้ (พรชัย เทพปัญญา และคณะ, 2537 : 5 – 7)

1. เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้บริการซึ่งบุคคลหรือเอกชนไม่สามารถจัดทำให้ได้ หรือไม่อยู่ในฐานะที่จะจัดหาให้ได้ ในลักษณะเช่นนี้รัฐบาลหรือหน่วยงานปกครองท้องถิ่นจะจัดการให้ เช่น ได้รับความคุ้มครองความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ได้รับสวัสดิการ และได้รับความสะดวกในการดำเนินชีวิต
2. เพื่อปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้ง เนื่องจากกรณีดำเนินชีวิตของบุคคลอาจจะเกิดการขัดแย้งกันเพราะความคิดเห็น และผลประโยชน์แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะมีการอภิปรายถกเถียงกันอย่างมีเหตุผล หรือมีการโต้แย้งกันอย่างรุนแรง หรืออาจมีการตัดสินบนหรือมีการต่อสู้กัน กรณีเช่นนี้รัฐบาลหรือหน่วยงานปกครองท้องถิ่นจะต้องเข้ามาแก้ปัญหา โดยการเป็นผู้วางกฎเกณฑ์ควบคุมการขัดแย้งกัน เป็นผู้ประนีประนอมหรือแบ่งผลประโยชน์ หรือเป็นผู้ตัดสินกรณีพิพาท ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะต้องเชื่อฟังและยอมรับคำตัดสินนั้น
3. เพื่อการแบ่งเบาภาระและการเป็นตัวแทนของแต่ละส่วนของประเทศ การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่น ขึ้นด้วยวัตถุประสงค์ที่จะแบ่งเบาภาระของส่วนกลางให้ท้องถิ่นจัดการตนเอง เพื่อเป็นการฝึกหัดการปกครองตนเองสำหรับประเทศที่ยังไม่พัฒนา แต่สำหรับประเทศที่พัฒนาแล้วนั้น ถือว่าการปกครองท้องถิ่นจะเป็นตัวแทนของประเทศ ส่วนหนึ่งในการสร้างความเจริญให้แก่ประเทศ อย่างเช่น ชาวอเมริกันมีความเห็นว่า การปกครองท้องถิ่นจะเป็นส่วนช่วยเสริมสร้างชีวิตที่เป็นประชาธิปไตย หรือแม้แต่ในสาธารณรัฐประชาชนจีน และรัสเซีย ก็คาดหวังไว้เช่นเดียวกันแต่อาจจะดำเนินการแตกต่างกันเท่านั้น

2.3 ประโยชน์การปกครองท้องถิ่น

ในการศึกษาประโยชน์ที่ได้รับจากการปกครองท้องถิ่นนั้น อาจถือตามแนวความคิดของมองเตสกีเยอ (Montesquieu) และ ลันด์ควิสต์ (Lennart Lundquist) ดังนี้ (พรชัย เทพปัญญาและคณะ, 2537 : 14 – 15)

1. ประโยชน์ตามแนวคิดมองเตสกีเยอ มองเตสกีเยอ นักปรัชญาเรืองนามชาวฝรั่งเศสสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 19 ได้เขียนบทความสนับสนุนการปกครองท้องถิ่นในยุโรปสมัยนั้น สรุปความได้ว่า การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็ง จะสามารถต่อต้านคลื่นการปฏิวัติ รัฐบาลระบอบเผด็จการได้ และการปกครองท้องถิ่นที่มีอิสระจะช่วยส่งเสริมให้สถาบันการเมืองต่าง ๆ ในยุโรปมีความมั่นคงยิ่งขึ้น

ประ โยชน์ของการปกครองท้องถิ่นตามแนวคิดของมองเตสกีเออ ใน ครั้งกระ โนน เหมาะกับความเคลื่อนไหวทางการเมืองของประเทศที่กำลังพัฒนาในปัจจุบันมาก เพราะในประเทศเหล่านั้นมีการปฏิบัติหรือรัฐประหารบ่อยที่สุด ดังนั้นถ้าการปกครองท้องถิ่น ของประเทศดังกล่าวนั้นเจริญก้าวหน้า ประชาชนมีการศึกษาสูง ได้รับความคุ้มครองสิทธิของ พวกเขา พวกเขารู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเอง และหน้าที่ของตนเอง และกระตือรือร้นในการ เข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยแล้วสภาพของประชาชนดังกล่าวจะขัดขวางการเกิดปฏิวัติ หรือ รัฐประหาร ได้ดีที่สุดเพราะ ไม่มีใครคิดอยากจะทำ หรือถ้ามีใครจะกระทำต้องได้รับการต่อต้าน อย่างจริงจัง

2. ประ โยชน์ตามแนวคิดของลินด์ควิสต์

ลินด์ควิสต์ ได้เขียนไว้ในหนังสือ วิธีทางและเป้าหมายของกรมกระจาย ชำนาญว่าการปกครองท้องถิ่นมีประ โยชน์ในการช่วยส่งเสริมเสรีภาพ ความเจริญก้าวหน้าและ เสถียรภาพประ โยชน์เรื่องเสรีภาพนั้นดูได้จากกรณีที่ประชาชนในท้องถิ่นเลือกตั้ง ผู้ปกครอง ท้องถิ่นและเลือกนโยบายที่จะนำมา ใช้ปกครองประชาชนในท้องถิ่นย่อมแสดงออกได้ตาม สิทธิของเขา ส่วนประ โยชน์ในด้านความเจริญก้าวหน้าของสังคมนั้น ดูได้จากข้อเท็จจริงที่ ปรากฏในประเทศแถบยุโรปตะวันตกโดยทั่วไปว่า ท้องที่ใดมีการปกครองท้องถิ่น จะมีฐานะ ทางเศรษฐกิจ สังคมและการคมนาคมเจริญก้าวหน้ากว่าท้องที่ที่ไม่มีการปกครองท้องถิ่น เหตุ ที่เป็นเช่นนั้น อาจจะเป็นเพราะว่าการปกครองท้องถิ่นสามารถช่วยให้การบริหารงานตรงตาม ความต้องการของประชาชน และผู้บริหารงานจะรับผิดชอบต่อประชาชนมากกว่าการ บริหารงานโดยตัวแทนของรัฐบาลหรือข้าราชการ

3. ประ โยชน์ของการปกครองท้องถิ่นโดยทั่วไป อาจสรุปได้ 2 ประการ คือ (ลิจิต ซีระเวคิน, 2540 : 103)

1. ประ โยชน์ในการพัฒนาระบบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่น ส่วนช่วยทำให้เกิดการพัฒนาทางการเมืองในชาติขึ้นได้ โดยการที่การปกครองท้องถิ่น มีพื้นฐานทางการเมืองและเป้าหมายแรกของการที่จะให้ประชาชนเข้าใจและมีความรู้ เกี่ยวกับเรื่องการเมืองเป็นเบื้องต้น ตลอดจนเป็นเป้าหมายแรกของการที่จะให้ประชาชนเข้ามา ส่วนร่วมทางการเมือง อันเป็นจุดสำคัญ ในการพัฒนาทางการเมือง ถ้าการปกครองท้องถิ่น ประสบความสำเร็จแล้ว ย่อมมีผลกระทบไปถึงการพัฒนาทางการเมืองด้วย ดังนั้นการ ปกครองท้องถิ่นและการพัฒนาทางการเมืองจึงมีความสัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้นและเมื่อ การเมืองของประเทศเป็นแบบประชาธิปไตย การปกครองท้องถิ่นก็จะมีส่วนพัฒนาการเมือง

ระบอบประชาธิปไตยด้วย เพราะการปกครองท้องถิ่นทำให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในระบอบการเมืองและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตั้งได้กล่าวมาแล้ว

2. ประโยชน์ในการพัฒนาสังคม การพัฒนาสังคมจะต้องกระทำทั้งสามด้าน คือ ด้านสังคม เศรษฐกิจ และด้านการเมือง การปกครองท้องถิ่นนั้น มีส่วนช่วยพัฒนาสังคมมาก ในด้านการเมืองตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ส่วนด้านสังคมและเศรษฐกิจ การปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่เสนอตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนในท้องถิ่นต้องการอะไร ก็จะทำโครงการพัฒนาขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในด้านสังคม เช่น การบริการสังคมหรือด้านเศรษฐกิจ เช่น การจัดตลาดในชุมชน เป็นต้น โดยคนในท้องถิ่นได้ร่วมกันเสียสละเอื้อเฟื้อต่อสังคมภายใต้การชี้แนะและการให้ความช่วยเหลือจากส่วนกลางก็จะทำให้มาตรฐานการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่นดีขึ้นอีกทั้งบ้านเมืองก็เจริญก้าวหน้าตามไปด้วย

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นมีประโยชน์ทั้งด้านการเมือง และการพัฒนาสังคม โดยด้านการเมืองนั้น ประชาชนผู้เป็นเจ้าของท้องถิ่น สามารถกำหนดตัวผู้มาปกครองได้เอง ความคุมผู้ปกครองได้และสามารถตรวจสอบการทำงานของนักการเมืองระดับท้องถิ่นได้อย่างใกล้ชิด ส่วนด้านการพัฒนาสังคมนั้น เป็นผลมาจากการพัฒนาด้านการเมือง กล่าวคือ การกำหนดนโยบายของผู้ปกครองจะต้องสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น สามารถแก้ปัญหาได้อย่างตรงไปตรงมา ซึ่งเมื่อปัญหาของท้องถิ่นได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้อง โดยคนท้องถิ่นเองแล้วเท่ากับว่าเป็นการพัฒนาสังคมท้องถิ่นได้

3. องค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่พื้นที่รับผิดชอบในเขตตำบลที่อยู่นอกเขตเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ยกเว้น องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลถูกจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีความเป็นอิสระในการดำเนินงานภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด มีรายได้และมีทรัพย์สินเป็นของตนเอง ตั้งแต่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้ถึงปัจจุบัน ได้มีการประกาศจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งสิ้น 6,744 แห่ง (กรมการปกครอง, 2547 : 19 - 20)

3.1 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่ของ อบต. ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มีดังนี้

1. มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
2. มีหน้าที่ต้องทำในเขต อบต. ดังนี้ (มาตรา 67)
 1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
 2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
 3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
 4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
 5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 6. ส่งเสริมการรักษาสถวี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
 7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
 9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย
3. อบต. อาจจัดทำกิจการในเขต อบต. ดังนี้ (มาตรา 68)
 1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
 2. ให้มีและบำรุงรักษาการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
 3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
 4. ให้มีและบำรุงรักษาสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
 5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
 6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
 7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
 8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
 9. หากผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
- 13 การผังเมือง

4. หน้าที่ของกระทรวง ทบวง กรม หรือองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ ในอันที่จะดำเนินการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในตำบลต้องแจ้งให้ อบต. ทราบล่วงหน้าตามสมควร หาก อบต. มีความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าว ให้นำความเห็นของ อบต. ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการนั้นด้วย (มาตรา 69)

5. การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของ อบต. ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา อบต. การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (มาตรา 69/1)

6. มีสิทธิได้รับทราบข้อมูลและข่าวสารจากทางราชการ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของทางราชการในตำบล (มาตรา 70)

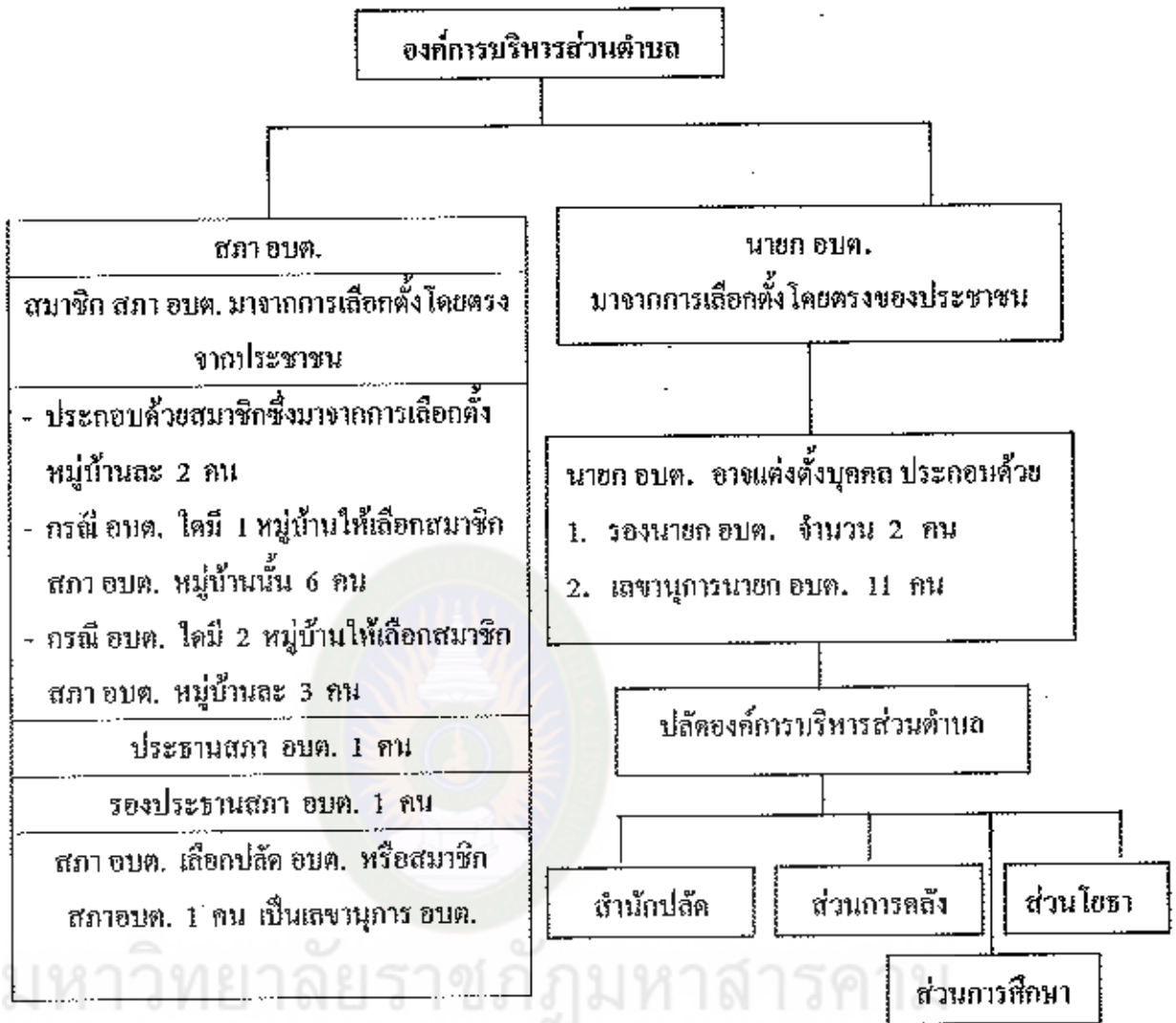
7. ออกข้อบัญญัติ อบต. เพื่อใช้บังคับตำบล ได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ของ อบต. ในกรณีนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกิน 1,000 บาท (มาตรา 71)

8. ขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นไปดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติกิจการของ อบต. เป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้นสังกัดเดิม (มาตรา 72)

9. ทำกิจการนอกเขต อบต. หรือร่วมกับ สภาตำบล อบต. หรือหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นอื่น เพื่อกระทำกิจการร่วมกันได้ (มาตรา 73)

3.2 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งโครงสร้างองค์กรออกเป็น 2 ฝ่าย ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

3.3 ฝ่ายนิติบัญญัติ

3.3.1 สภาพองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วย ประธานสภา รองประธานสภา สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการสภา มาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง มีรายละเอียดดังนี้

1) ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองประธานสภา องค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ นายอำเภอแต่งตั้งประธาน และรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมติของสภา องค์การบริหารส่วนตำบล โดยตำแหน่งประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และ รอง ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล จะมีวาระดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

จำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้รับเลือกตั้งขึ้นโดย ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละหมู่บ้าน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น บัญญัติไว้ตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 45 ดังนี้

1. ให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน

2. ในกรณีเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้

สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนหมู่บ้านละ 3 คน

3. ในกรณีที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบล ใดมีเพียง 2 หมู่บ้าน ให้ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล นั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน หมู่บ้านละ 3 คน

3) เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เลือกได้คองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล

3.3.2 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วน ตำบล

1) มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปี จนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

2) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษาหรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับสภาตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

3) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามประการอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น อันได้แก่

คุณสมบัติของผู้สมัคร ได้แก่

1. มีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
2. มีสัญชาติไทยโดยกำเนิด
3. มีชื่อในทะเบียนบ้านในเขต อบต. ที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลา

ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง หรือได้เสียภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องถิ่นให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเวลาติดต่อกัน 3 ปี นับถึงวันรับสมัคร (การเสียภาษีครั้งเดียวเพื่อให้มีผลย้อนหลัง 3 ปี ไม่เข้าเกณฑ์ดังกล่าวนี้)

คุณสมบัติต้องห้าม ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ติดขาสงัดติดให้โทษ
2. เฝ้าบุคคลล้มละลาย
3. วิกลจริต หรือจิตไร้เรื่อไม่สมประกอบ
4. เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
5. อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
6. ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายศาล
7. ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่ 2 ปี

ขึ้นไป และได้พ้นโทษมาไม่ถึง 5 ปี นับถึงวันเลือกตั้ง เว้นแต่ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

17. เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเป็นเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ

18. เป็นกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา

19. ลักษณะอื่นที่กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนด

3.3.3 อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. เลือกประธานสภา รองประธานสภา และเลขานุการสภา อบต.
2. รับทราบนโยบายของนายก อบต. ก่อนนายก อบต. เข้ารับหน้าที่และรับทราบรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายก อบต. ได้แถลงไว้ต่อสภา อบต. เป็นประจำทุกปี มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 46 ดังนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
3. การควบคุมการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล กฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ
4. ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีสิทธิตั้งกระทู้ถาม นายก อบต. และรองนายก อบต. อันเนื่องเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้เสนอในข้อบัญญัติขอเปิดอภิปรายทั่วไปเพื่อให้ อบต. แลกตั้งข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่มีการลงมติ

3.3.4 สมัยประชุมของสภา อบต.

นายก อบต.ต้องกำหนดให้สมาชิกสภา อบต. ดำเนินการประชุมสภา อบต. ครั้งแรกภายใน 15 วัน นับแต่ประกาศผลการเลือกตั้ง และให้ที่ประชุมเลือกประธานสภา 1 คน และรองประธานสภา 1 คน ซึ่งประธานสภาและรองประธานสภา นี้จะดำรงตำแหน่งจนครบวาระ

ในกรณีที่สภา อบต. ไม่สามารถจัดให้มีการประชุมครั้งแรกภายใน 15 วัน ดังกล่าว หรือมีการประชุมแต่ไม่อาจเลือกประธานสภาได้ นายอำเภออาจเสนอผู้ว่าราชการ จังหวัด ให้มีคำสั่งยุบสภา อบต.

ในปีหนึ่งให้ สภา อบต. มีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัย หรือมากกว่า 2 สมัย แต่ไม่เกิน 4 สมัย สมัยหนึ่ง ๆ ไม่เกิน 15 วัน แต่อาจขยายได้อีกโดยขออนุญาตนายอำเภอ วัน เริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้สภา อบต. เป็นผู้กำหนด

นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่ามีความจำเป็น ประธานสภา นายก อบต. หรือสมาชิกสภา อบต. จำนวน ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาที่มีอยู่ อาจนำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอขอเปิดประชุมวิสามัญได้

3.4 ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

3.4.1 ฝ่ายบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล แต่เดิมเรียก “คณะกรรมการ บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล” เป็นองค์กรฝ่ายบริหารทำหน้าที่บริหารกิจการขององค์การ บริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติ และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรับผิดชอบต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และ งบประมาณรายจ่ายประจำปี รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินต่อสภาองค์การ บริหารส่วนตำบล รวมทั้งมีหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย พระราชบัญญัติสภา ตำบล และ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ได้ กำหนดให้มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บริหาร มีรายละเอียดดังนี้

1) นายองค์การบริหารส่วนตำบล ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีนายก องค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่า ด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องมิใช่บุคคลและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย

1. มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
2. สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือ เคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภารัฐสภา
3. ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภา ตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรง

หรือทรงยอมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

วาระการดำรงตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ในกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือว่าเป็นหนึ่งวาระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

อำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 510, ดังนี้

1. กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ
2. สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
4. วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
5. รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล
6. ปฏิบัติหน้าที่อันตามมีบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

2) รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอาจแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมีใช้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายได้ไม่เกินสองคน และอาจแต่งตั้งเลขานุการองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง ซึ่งมีได้เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้

คุณสมบัติ

ผู้ที่ดำรงตำแหน่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีคุณสมบัติ
เช่นเดียวกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

การพ้นจากตำแหน่ง

รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พ้นจากตำแหน่งตามที่บัญญัติ
ไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา
64/1 ดังนี้

1. นายองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง
 2. นายองค์การบริหารส่วนตำบลมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง
 3. ตาย
 4. ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
 5. ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 58/4
 6. กระทำการฝ่าฝืนมาตรา 64/2
 7. ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
 8. ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา 10.2
- 3) ตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นหน่วยงานที่ดูแลงานธุรการ
บริหารบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินงานอื่น ภายในสำนักงานองค์การบริหารส่วน
ตำบล มีบุคลากรที่ปฏิบัติงานประจำ เรียกว่า พนักงานส่วนตำบล เป็นบุคลากรหลักที่ทำงาน
ให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล ถือเป็นข้าราชการประจำขององค์การบริหารส่วนตำบล
นอกจากนี้ภายในสำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล อาจมีลูกจ้างขององค์การบริหารส่วน
ตำบล ซึ่งมีทั้งลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราว ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของระเบียบ
กระทรวงมหาดไทยในการมีลูกจ้าง โดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้บังคับบัญชา
นอกจากนั้นเพื่อประโยชน์ ในการดำเนินงาน องค์การบริหารส่วนตำบล อาจขอให้ข้าราชการ
พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยการ
บริหารส่วนท้องถิ่น ไปดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวได้โดยไม่ขาดจากต้น
สังกัดเดิม ทั้งนี้ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้มีอำนาจอนุญาตได้ตามความจำเป็น และในกรณีที่เป็น
ข้าราชการซึ่ง ไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้กระทรวงมหาดไทยทำความตกลง
กับหน่วยงานต้นสังกัดก่อนแต่งตั้ง

ในการจัดแบ่งส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนตำบล ขึ้นอยู่กับระดับชั้นของ องค์การบริหารส่วนตำบล โดยกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้กำหนดขึ้นเพื่อความ เหมาะสมกับการกิจ โดยได้แบ่งส่วนราชการในองค์การบริหารส่วนตำบล อย่างน้อยออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีตำแหน่งปลัด อบต. ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าสำนักงาน อบต. พระราชบัญญัติสภาตำบล และ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 60/1 ได้บัญญัติให้มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่ง เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล รองจาก นายองค์การบริหารส่วนตำบล และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นหรือตามที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมาย

2. ส่วนต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลตั้งขึ้น แต่อย่างน้อยต้องมี

2.1 ส่วนการคลัง ซึ่งจะต้องมีหัวหน้าส่วนการคลัง หรือเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและการบัญชี การจัดเก็บภาษีต่าง ๆ เช่น ภาษีโรงเรือน และที่ดิน ภาษีป้าย ฯลฯ งานจัดทำงบประมาณ งานผลประโยชน์

2.2 ส่วนโยธา ซึ่งจะต้องมีหัวหน้าส่วนโยธา หรือนายช่างโยธา มีภาระหน้าที่เกี่ยวกับการสำรวจออกแบบและจัดทำโครงการ ใช้จ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล การอนุมัติเพื่อดำเนินการโครงการที่ตั้งจ่ายจากเงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

4) รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.1 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล มีรายได้ดังต่อไปนี้ (มาตรา 82)

4.1.1 รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.1.2 รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล

4.1.3 รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล

4.1.4 ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมาย

กำหนดไว้

4.1.5 เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้ทูลเกล้า

4.1.6 รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้

4.1.7 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

4.1.8 รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล

4.2 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อาจแบ่งตามแหล่งที่มาได้ 2

ประเภท คือ

4.2.1 รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ รายได้จากทรัพย์สินसारणीकृत การพาณิชย์

4.2.2 รายได้ที่หน่วยงานอื่นจัดเก็บ จัดแหล่งให้และจัดเก็บเพิ่มเติมให้ หน่วยงานอื่นจัดเก็บให้ ได้แก่ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และสิ่งเดือนที่จัดเก็บในจังหวัดนั้น หน่วยงานอื่นจัดแบ่งให้จากทรัพย์สินสาธารณะในพื้นที่ ได้แก่ ค่าธรรมเนียมน้ำบาดาล อากรประตันทวัตรใบอนุญาตและอากรยาบัตรประมง ค่าภาคหลวงค่าธรรมเนียมป่าไม้ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมที่ดิน ค่าภาคหลวงแร่ ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ หน่วยงานอื่นจัดเก็บเพิ่มเติมให้ ได้แก่ ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน ภาษีมูลค่าเพิ่ม

นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบล อาจมีรายได้จากเงินกู้ตามมาตรา 83 ยัง กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล อาจกู้เงินจากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่าง ๆ ได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4.3 รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล อาจมีรายจ่ายตามงบประมาณเงินนอกออกเป็น 2 ลักษณะคือ รายจ่ายงบกลาง และรายจ่ายตามแผนงาน (มาตรา 85)

4.3.1 รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาระผูกพันต้องจ่าย และเป็นรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้หน่วยงานต่าง ๆ เกิดจ่าย ได้แก่

1. ค่าชำระเงินกู้และดอกเบี้ย
2. รายจ่ายตามข้อผูกพัน
3. เงินสำรองจ่าย
4. เงินที่งบประมาณรายจ่ายทั่วไปตั้งช่วยเหลืองบประมาณ
5. เงินช่วยค่าทำศพ

4.3.2 รายงานตามแผนงาน หมายถึง รายงานซึ่งกำหนดรายละเอียดหมวด
 รายงานไว้ในงานหรือโครงการตามแผนงาน สำหรับหน่วยงานใดโดยเฉพาะ ได้แก่

1. หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ
2. หมวดค่าจ้างชั่วคราว
3. หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ
4. หมวดค่าสาธารณูปโภค
5. หมวดเงินอุดหนุน
6. หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
7. หมวดรายจ่ายอื่น ๆ

4. บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส

ข้อมูลองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

1. สภาพทั่วไปของตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตำบล
 น้ำใส มีเนื้อที่ประมาณ 16.75 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 10,468.75 ไร่ มีประชากรรวม
 ทั้งสิ้น 5,177 คน เป็นชาย 2,641 คน หญิง 2,563 คน จำนวน 1,156 ครัวเรือน (ข้อมูล
 แผนพัฒนาตำบล 3 ปี พ.ศ. 2549) – 2551)

2. ที่ตั้งและอาณาเขตตำบลน้ำใส อยู่ทางทิศเหนือของอำเภอจตุรพักตรพิมาน
 ห่างจากตัวอำเภอ 8 กิโลเมตร มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับตำบลถนนใหญ่และตำบลสะอาดสมบูรณ์ อำเภอเมือง
 ร้อยเอ็ด

ทิศใต้ ติดกับตำบลดงแดงและตำบลหัวช้าง อำเภอจตุรพักตรพิมาน

ทิศตะวันออก ติดกับตำบลดงแดง อำเภอจตุรพักตรพิมานและตำบลถนน

ใหญ่ อำเภอเมืองร้อยเอ็ด

ทิศตะวันตก ติดกับโคกถ่านและตำบลหัวช้าง อำเภอจตุรพักตรพิมาน

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ ลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทราย ลักษณะพื้นที่เป็นที่
 ราบโล่ง ซึ่งเหมาะกับการทำเกษตรกรรม โดยมีแหล่งน้ำที่สำคัญ คือ ห้วยกุดน้ำใส หนองขุม
 ดิน หนองทุ่ม หนองแก และหนองนกเขิน

4. ลักษณะภูมิอากาศ

อากาศโดยส่วนใหญ่ของตำบลน้ำใสร้อนและแห้งแล้ง เนื่องจากมีแหล่งป่าไม้จำนวนน้อย

อุณหภูมิในฤดูแล้ง สูงสุดประมาณ 40 องศาเซลเซียส ต่ำสุดประมาณ 25 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิในฤดูฝน สูงสุดประมาณ 38 องศาเซลเซียส ต่ำสุดประมาณ 23 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิในฤดูหนาว สูงสุดประมาณ 35 องศาเซลเซียส ต่ำสุดประมาณ 15 องศาเซลเซียส

5. การปกครอง

จำนวนหมู่บ้านในเขตตำบลน้ำใส มีหมู่บ้าน 10 หมู่บ้าน ได้แก่หมู่ที่ 1 - 10 โดยมีรายชื่อหมู่บ้านและรายชื่อผู้นำหมู่บ้าน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนหมู่บ้าน ชื่อหมู่บ้าน ผู้นำหมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผู้นำหมู่บ้าน
1	น้ำใส	นายธนู สุตนนท์
2	เทียมแจ้	นายบรรลือศักดิ์ สารจันทร์
3	ยางเควี่	นายบุญทัน ใจสาสัย
4	ขุมคิน	นายจำลอง บุตรใส
5	หางกุด	นายไธเกษ สีลาดเผา
6	น้ำใส	นายเรืองฤทธิ์ บุญมาใส
7	สว่างอารมณ์	นายสมหมาย ภูมิเชค
8	ดอนนहन	นายสมชัย สีลาดข
10.	ขุมคิน	นายประภาส ศรีหงษา
10	เทียมแจ้	นายวันรินทร์ ทวีพันธ์

1. ประชากร

ประชากรทั้งสิ้น 5,177 คน แยกเป็นชาย 2,614 คน หญิง 2,563 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 3010. คน/ตารางกิโลเมตร แยกเป็นรายหมู่บ้านได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชากรในเขตตำบลน้ำใส อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด

หมู่ที่	ชาย	หญิง	รวม
1	414	457	871
2	461	439	900
3	285	258	543
4	248	229	477
5	122	127	249
6	490	453	10,43
7	166	175	341
8	85	79	164
10.	235	256	491
10	108	90	198
รวม	2,614	2,563	5,177

2. สภาพทางเศรษฐกิจ

อาชีพ

อาชีพของประชาชนในตำบลน้ำใสโดยส่วนใหญ่คือการทำเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนาหลังจากฤดูเกี่ยวข้าวแล้วก็มีการ ปลูกข้าวสาลีและปลูกพืชผักต่าง ๆ รวมทั้ง การเลี้ยงสัตว์ เช่น โค กระบือ เป็ด ไก่ สุกรและปลา เป็นต้น

หน่วยธุรกิจในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ปั้มน้ำมันและก๊าซ	5	แห่ง
โรงสีข้าว	12	แห่ง
โรงงานรับซื้อของเก่า	1	แห่ง
ร้านค้า	22	แห่ง
ร้านเช่าชุด	1	แห่ง
โรงเลี้ยงสัตว์ (ฟาร์มไก่)	14	แห่ง
ร้านซ่อมรถ	2	แห่ง
โรงงานปลาแห้ง	1	แห่ง
ร้านทำปาย	1	แห่ง

3. สภาพทางสังคม

การศึกษา

โรงเรียนประถมศึกษา	4	แห่ง
โรงเรียนมัธยมศึกษา (ชายโอกาส)	1	แห่ง
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	1	แห่ง
ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ทสรช.)	1	แห่ง
ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	4	แห่ง

สถานับนและองค์กรทางศาสนา

วัด	7	แห่ง
-----	---	------

สาธารณสุข

สถานีอนามัยประจำตำบล	1	แห่ง
อัตราการมีและใช้ส้วมราคน้ำรื้อยละ	100	

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ที่ทำการกำนัน	1	แห่ง
ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน	10	แห่ง

4. การบริการพื้นฐาน

การคมนาคม

ตำบลน้ำใสเป็นตำบลที่มีโอกาสที่จะได้รับการพัฒนาไปสู่ศักยภาพที่ดีไม่น้อยกว่าตำบลอื่น ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม โครงสร้างพื้นฐาน การบริการด้านสาธารณสุขโลก และในด้านการบริการของรัฐอย่างค่งเมือง และมีข้อได้เปรียบหลายประการคือ

เป็นตำบลที่อยู่ใกล้อำเภอเมืองร้อยเอ็ด 18 กิโลเมตร และห่างจากที่ว่าการอำเภอจตุรพักตรพิมาน 8 กิโลเมตร โดยมีถนนไทมานนท์ผ่านเข้าตัวเมืองได้สะดวก

เป็นตำบลที่มีการคมนาคมสะดวกพอสมควร มีถนนติดต่อกับตำบลอื่นทุกตำบล โดยถนนสายหลักเป็นถนนลาดยาง สามารถขนส่งสินค้าเข้าตัวเมืองได้อย่างสะดวก

การโทรคมนาคม

ที่ทำการไปรษณีย์	1	แห่ง
โทรศัพท์สาธารณะ	7	แห่ง
โทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบท	1	แห่ง

การไฟฟ้า

ตำบลน้ำใสเป็นตำบลที่มีไฟฟ้าเข้าถึงทุกหมู่บ้าน มีครัวเรือนที่มีไฟฟ้าใช้จำนวน 1,124 ครัวเรือน ประชาชนได้รับประโยชน์จากการใช้ไฟฟ้าจำนวน 5,000 คน

แหล่งน้ำธรรมชาติ

ลำห้วย, ลำน้ำ 1 สาย

บึง, หนอง 4 แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

ฝาย 3 แห่ง

บ่อน้ำตื้น 81 แห่ง

บ่อโยก 839 แห่ง

สระน้ำ 1 แห่ง

5. ข้อมูลอื่น ๆ

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

ในปัจจุบันยังไม่มี การค้นพบทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญและเป็นประโยชน์

ต่อการอุตสาหกรรมแต่อย่างใด

มวลชนจัดตั้ง

ลูกเสือชาวบ้าน 1 รุ่น 150 คน

ไทยอาสาป้องกันชาติ 1 รุ่น 120 คน

กองทุนเพื่อความมั่นคงของชาติ 1 รุ่น 45 คน

กรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน 8 รุ่น 100 คน

อาสาสมัครสาธารณสุขมูลฐาน 2 รุ่น 150 คน

อาสาสมัครรักษาดูแลความสงบประจำหมู่บ้าน 1 รุ่น 120 คน

กลุ่มเยาวชนอาสา 1 รุ่น 75 คน

6. ศักยภาพในตำบล

1. ศักยภาพขององค์กรบริหารส่วนตำบล

จำนวนบุคลากร

จำนวน 19 คน

ตำแหน่งในสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 5 คน

ตำแหน่งในส่วนการคลัง 5 คน

ตำแหน่งในส่วนการโยธา	2	คน
ตำแหน่งในส่วนการศึกษา	2	คน
ตำแหน่งพนักงานจ้าง	5	คน

ระดับการศึกษา

มัธยมศึกษา/อาชีวศึกษา	8	คน
ปริญญาตรี	11	คน

รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประจำปีงบประมาณ 2550	6,779,913.36	บาท	แยกเป็น
รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง	79,429.00	บาท	
รายได้ที่ส่วนราชการอื่น ๆ จัดเก็บให้	6,487,816.45	บาท	
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล	2,676,217.00	บาท	

2. ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

การอำนวยความสะดวกของประชาชน

อำนวยความสะดวกทุกประเภท	15	กลุ่ม
แยกประเภทกลุ่ม		
กลุ่มอาชีพ	6	กลุ่ม
กลุ่มออมทรัพย์	9	กลุ่ม

การบริหารงบประมาณประจำปี 2550

	งบประมาณที่ตั้งไว้	งบประมาณที่จ่ายจริง	ร้อยละ
1. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	2,922,000	2,892,999	32.38
2. ด้านการท่องเที่ยว	100,000	-	0
3. ด้านการศึกษา ศาสนาและ วัฒนธรรม	1,317,500	681,000	7.62
4. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	2,200,000	216,000	2.41
5. การพัฒนาสังคมและ สิ่งแวดล้อม	1,444,800	927,800	10.38
6. การพัฒนาด้านอื่น ๆ ที่ สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ	950,000	600,000	6.71

5. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารงานเป็นกระบวนการสำคัญในการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์
ดังนั้น จึงมีนักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอไว้ ดังนี้

1. ความหมายของการบริหาร (Administration)

ปธน ธรรมมงคล (2535 : 8) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การ
บริหารเป็นกระบวนการซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันในอันที่
จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ การบริหารเป็นศิลปะของการทำงานให้เสร็จ
โดยอาศัยผู้อื่นเป็นผู้ทำการบริหารเป็นงานของนักบริหารที่มีอยู่ทุกระดับ ทุกองค์การที่จะต้อง
ทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์องค์การ การบริหารเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจุดหมาย (Goal)
ทรัพยากรที่มีจำกัด (Limited Resources) และคน (Man)

ธงชัย สันติวงษ์ (2543 : 11 - 12) ให้ความหมายว่า การบริหาร คือการ
ทำงานต่าง ๆ เสรีจุดมุ่งไปโดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำ โดยไม่ทรัพยากรด้านบุคคลเข้าร่วมทำงาน
ในองค์การซึ่งเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านเครื่องจักร อุปกรณ์ วัสดุดิบ เงินทุนและข้อมูลข่าว
สารสนเทศต่าง ๆ

สมพงศ์ เกษมสิน (2521 : 13 - 14) อธิบายว่า การบริหารเป็นการใช้
ศาสตร์และศิลป์ นำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบกันตามกระบวนการของการบริหาร
เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

พะยอม วงศ์สารศรี (2528 : 4 - 5) ให้ความหมายว่า การบริหาร คือ
กระบวนการที่ผู้จัดการให้ศิลปะและกลยุทธ์ต่าง ๆ ดำเนินกิจการตามขั้นตอนต่าง ๆ โดยอาศัย
ความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในองค์การ การตระหนักถึงความสามารถ ความอดทน ความ
ต้องการ และความมุ่งหวังด้านความเจริญก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสมาชิก (2522 : 1) ให้
ความหมายว่า การบริหาร หมายถึงการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนด
ไว้ โดยอาศัยปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของและวิธีการปฏิบัติงานเป็นอุปกรณ์
ในการดำเนินงาน

จากความหมายการบริหารของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้น จะเห็นว่าการบริหารเป็น
การดำเนิน การเพื่อให้งานหรือสิ่งที่จะต้องกระทำบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ
ซึ่งต้องมีกระบวนการในการดำเนินกิจกรรมนั้น ๆ และเป็นหน้าที่สำคัญสำหรับผู้บริหารหรือ
ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานซึ่งจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักการบริหาร เพื่อให้

การบริหารงานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เพื่อให้ได้งานที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ เกิดความคุ้มค่า ประหยัดพื้นที่เวลาเสียค่าใช้จ่ายน้อย

จึงอาจสรุปได้ว่า การบริหารงาน (Administration) เป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ โดยใช้ศาสตร์และศิลป์ ตลอดจนทั้งการอาศัยความร่วมมือกันหลายๆ ฝ่าย

2. กระบวนการบริหาร (Process of Administration) เป็นหน้าที่ของนักบริหาร (Executive Function) มีนักวิชาการหลายคนได้ศึกษากระบวนการบริหาร ดังนี้

สถาบันดำรงราชานุภาพและกรมการปกครอง (2539 : 5) ได้กล่าวถึงแนวคิดกระบวนการบริหารของลูเธอร์ ลูทิก และ ลินคอล์น เฮอร์วิก (สถาบันดำรงราชานุภาพและกรมการปกครอง. 2539 : 5 ; อ้างอิงมาจาก Galick and Urwick. 1978 : 85) ว่า กระบวนการบริหารประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 7 ประการ หรือที่เรียกว่า "POSDCORB Model" ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

1. Planning หมายถึง การวางแผน โดยคำนึงถึงนโยบาย (Policy) เพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นมามีความสอดคล้องกันในการดำเนินงาน การวางแผนเพื่อกำหนดทิศทางขององค์การในอนาคตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การวางแผนเกี่ยวข้องกับกรกำหนดวัตถุประสงค์ระยะสั้นและระยะยาว การพัฒนายุทธวิธี และแนวทางการกระทำ การจัดทำนโยบาย ระเบียบวิธีปฏิบัติ กฎ ระเบียบต่างๆ สำหรับการปฏิบัติ การวางแผนเป็นความพยายามในการบูรณาการทรัพยากรบริหาร (คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยี) ที่องค์การมีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ และเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับสถานการณ์ที่คาดว่าจะเปลี่ยนแปลงในอนาคตซึ่งใช้แผนเป็นแนวทางใช้ความรู้ทางวิชาการและวิจารณ์เหตุการณณ์ ในอนาคต แล้วกำหนดวิธีการ โดยถูกต้องอย่างมีเหตุผลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้องและสมบูรณ์

2. Organizing หมายถึง การจัดส่วนราชการหรือองค์การ รวมถึงการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการ (Management) การจัดแบ่งส่วนงานให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานโดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพหรือติดตามลักษณะเฉพาะอย่าง (Specialization) และยังพิจารณาในแง่การควบคุม (Control) และหรือหน่วยงาน (Organization) เช่น หน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษาหรือหน่วยงานแนะนำ (Staff) และหน่วยงานช่วยเหลือ หน่วยงานอนุกร (Auxiliary) นอกจากนี้ยังต้องศึกษาถึงการแก้ไขปัญหาคและอุปสรรค ข้อขัดข้อง และการปรับปรุงองค์การบริหาร ได้ดีขึ้นด้วย

3. Staffing หมายถึง การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับการจัดแบ่งหน่วยงานที่แบ่งไว้ หรือหมายถึงการจัดเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล (Personnel Administration) เพื่อให้ได้บุคคลที่มีความสามารถมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม (Put the Right Man on the Right Job) รวมถึงการเสริมสร้างและทำรงไว้ซึ่งสัมพันธภาพในการทำงานของคณาจารย์และพนักงาน นอกจากนี้ การบริหารงานบุคคลเป็นกระบวนการเกี่ยวกับการวางแผน ใข้ทรัพยากร ใข้เงิน ใข้เวลา ใข้วัสดุและใข้บริการเกี่ยวกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กรเพื่อให้ได้มาและได้ประโยชน์ การบำรุงรักษา รวมถึงการสรรหา การรับคนเข้าทำงาน และการพ้นจากหน้าที่

4. Directing หมายถึง การที่กษัตริย์อำนวยการ การควบคุมงาน และการนิเทศงาน การใช้ศิลปะการบริหาร เช่น ภาวะผู้นำ นามสมสัมพันธ์ การจูงใจ การวินิจฉัยสั่งการ

5. Coordination หมายถึง ความร่วมมือประสานงาน เพื่อให้ดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการ ในการประสานงานที่ดีขึ้น เพื่อช่วยแก้ไขข้อขัดข้องในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะต้องกระทำในทุกระดับของงาน การประสานงานยังรวมถึงการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้เกิดการประสานงานที่ดีขึ้น ทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. Reporting หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงาน การประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสาร การรายงาน โดยทั่วไป หมายถึงวิธีการให้ข้อเท็จจริงหรือข้อมูลแก่ผู้มาติดต่อสอบถาม ซึ่งรายงานจะต้องอยู่บนพื้นฐานที่เป็นจริง

7. Budgeting หมายถึง การงบประมาณ โดยศึกษาให้ทราบถึงระบบและกรรมวิธีในการบริหารงานด้านงบประมาณและการเงิน วิธีการใช้งบประมาณและแผนงานเป็นเครื่องมือในการควบคุมการดำเนินงาน สำหรับวิธีการบริหารงบประมาณมักมีวงจรงบประมาณ (Budget Cycle) ประกอบด้วยขั้นตอน การเตรียมงบประมาณและการเสนอขออนุมัติ การพิจารณาให้ความเห็นชอบของฝ่ายนิติบัญญัติ การดำเนินการ การตรวจสอบ

อาจสรุปได้ว่า การบริหารเป็นหน้าที่ของหัวหน้าทุกคน การดำเนินกิจกรรมจะต้องมีการวางแผน การจัดองค์กร การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยการหรือการบังคับบัญชา การประสานงาน การควบคุมหรือการติดตามตรวจสอบรวมถึงการรายงาน ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์ รวมถึงการรายงานใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้สภาพแวดล้อมที่ทันแปรตลอดเวลา การบริหารงานเป็นงานของหัวหน้าทุกคนในระดับต่าง ๆ ผู้ที่ทำหน้าที่ในการบริหารงาน ย่อมมีความสามารถ มีการสนใจเรียนรู้และพัฒนา สร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ

6. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

1. ความหมายของความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้
ปทานุกรมสังคมวิทยา (ราชบัณฑิตยสถาน, 2532 : 246) บัญญัติว่า

1. ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากกรใช้ปัญญาความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม
2. ทักษะหรือประบวนการเกี่ยวกับเนื้อหาหรือประเด็นใจประเด็นหนึ่ง
3. ตำแหน่งที่ยอมรับนับถือกันว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่าความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า เจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่า
แนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือ ได้เรียนรู้และเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุน หรือ เป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน

บุญเรียง ขอรศิลป์ (2534 : 78) กล่าวว่าความคิดเห็นหมายถึง การแสดงออกทางวาจาของเจตคติการที่บุคคลกล่าวว่ามีเชื่อ หรือความรู้สึกอย่างไรเป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ดังนั้นการวัด ความคิดเห็นของบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

จำรอง เจริญ (2534 : 2) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้ สังเกตและวัดได้จากคน แต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคตินั้น เข้าตัวอาจจะตระหนักหรือไม่ตระหนักก็ได้

เบสท์ (Best, 110.77 : 169) กล่าวว่า ความคิดเห็นคือ การแสดงออกในด้านความเชื่อและความรู้สึกของแต่ละบุคคล โดยการพูดที่นำไปสู่การคาดคะเน หรือการแปลผลในพฤติกรรมหรือเหตุการณ์

เว็บสเตอร์ (Webster, 1981 : 203) ได้ให้ความหมายว่า ความคิดเห็นคือความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บน ความแน่นอน หรือความรู้อันแท้จริง แต่จะตั้งอยู่ในจิตใจ ความเห็นและการลงความเห็นของแต่ละบุคคลที่น่าจะเป็นจริงหรือน่าจะตรงตามที่คิดไว้

กู๊ด (Good, 1973 : 339) ให้คำจำกัดความของความคิดเห็นคือ การแสดงในด้านความเชื่อความรู้สึกของแต่ละบุคคล ไม่ได้มาจากการพิสูจน์หรือซึ่งนำหนักความถูกต้องหรือไม่

ไอส์แซก (Isaak, 1981 : 203) ให้ความหมายว่าความคิดเห็นคือ การแสดงออกทางคำพูดหรือคำตอบ ที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยเฉพาะจาก

คำถามที่ได้รื้อท้าว ๆ ไปซึ่งปกติแล้วความคิดเห็นต่างจากเจตคติ คือ ความคิดเห็นจะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะแต่เจตคติ จะเป็นเรื่องทั่วไปซึ่งมีความหมายกว้างกว่า

จากการให้ความหมายของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน ได้ให้ไว้ กล่าวโดยสรุปความคิดเห็นคือ การแสดงออกถึงความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อและค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ เรื่องราว หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบในสังคม โดยมีพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของบุคคลนั้น โดยไม่มีกฎเกณฑ์ที่ตายตัว

2. ประเภทความคิดเห็น

ประเภทความคิดเห็นได้มีนักวิชาการ ได้แบ่งไว้ ดังนี้

แรนเมอร์ (Remmer, 1954 : 6-7. มีความคิดเห็น 2 ประเภท คือ

1. ความคิดเห็นเชิงขั้วสุด – เชิงลบสุด (Extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางขั้วสุด ได้แก่ ความรักจนหลง ทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นนี้รุนแรงเปลี่ยนแปลงได้ยาก

2. ความคิดเห็นจากความรู้อย่างเข้าใจ (Cognitive contents) การมีความเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความรู้ความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

จากความเห็นของนักวิชาการ สรุปได้ว่า ประเภทความคิดเห็นสามารถแบ่งได้เป็นสองประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์
2. ความคิดเห็นที่เกิดจากความรู้อย่างเข้าใจ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจากอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นซึ่งได้มีนักวิชาการเสนอ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ดังนี้

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นว่า ขึ้นอยู่กับกลุ่มทางสังคม ในหลายประการ คือ (เจ้าเรียง ภาวจิตร, 2536 : 248 – 2410.)

1. ภูมิหลังทางสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน โดยทั่วไปจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาวชนบท เป็นต้น

2. กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใคร หรือกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้แก่ผู้ใด หรือการกระทำที่คำนึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงกันได้ เช่น ประกอบอาชีพเดียวกัน การเป็นสมาชิกกลุ่ม หรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย

3. กลุ่มกระตือรือร้น หรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำใดที่ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเป็นพิเศษอันจะก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจูงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้นมีความคิดเห็นที่คล้อยตามได้ไม่ว่าจะให้คำอธิบายตามในทางที่เห็นด้วยหรือไม่ก็ตาม ในทางตรงกันข้ามกลุ่มเฉื่อยชาที่จะไม่มีอิทธิพลต่อสมาชิกมากมายน้อยจะทำให้เกิดความคิดเห็น ดังนี้ (Oskamp, 1977 : 119 – 133)

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and Physiological Factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะได้พูดมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านพันธุกรรม จะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษา เจตคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ ปัจจัยด้านร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยานเสพติด จะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความผิดปกติของฮอร์โมนมักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น

2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct personal experience) คือบุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่าง ๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือพบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มกั้นให้ทาน เขาจะมีความรู้สึกขม เนื่องจากน้ำส้มหวาน เย็นหอมชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกค่อน้ำส้มกั้นที่ได้ทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เขาได้รับ

3. อิทธิพลจากครอบครัว (Parental influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็ก ๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอน ทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกาย การให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัว และจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา

4. เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group determinants of attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความคิดเห็นและเจตคติต่าง ๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามกันไปตามกลุ่มได้

5. สื่อมวลชน (Mass media) เป็นสื่อต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับสื่อเหล่านี้ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลที่มีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่าง ๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยตรง เช่น เพศ อายุ รายได้ และปัจจัยสภาพแวดล้อม คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยอ้อม เช่น สื่อมวลชน กลุ่มที่เกี่ยวข้อง และครอบครัว

4. การวัดความคิดเห็น

เบสท์ (Best, 1977 : 171) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็นโดยทั่ว ๆ ไปว่าจะต้องมืองค์ประกอบ 3 อย่างคือ บุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้าและมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาในระดับสูง ต่ำ มาก น้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้สอบถามแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ที่จะตอบคำถามเลือกตอบแบบสอบถามและผู้ถูกวัดจะเลือกตอบความคิดเห็นของคนในเวลานั้น การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นนั้นใช้วัดแบบ ลิเคิร์ท โดยเริ่มด้วยการรวบรวมหรือการเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดไว้ ซึ่งข้อความแต่ละข้อความจะมีความคิดเห็นเลือกตอบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนการใช้คะแนนขึ้นอยู่กับข้อความว่าเป็นไปเป็นทางในเดียวกัน (เชิงนิยม หรือไม่นิยม) เป็นข้อความเชิงบวก (Positive) หรือข้อความเชิงลบ (Negative)

สรุปได้ว่า การวัดความคิดเห็นที่นิยมใช้เพื่อการวิจัย ได้แก่ การสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยคะแนนที่ได้จะแสดงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อ ทำให้สามารถทราบได้ว่ามีความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นอย่างไร ส่วนวิธีการวัดความคิดเห็นโดยทั่วไปอาจใช้รูปแบบการสนทนา ผู้ทำการวัดจะต้องไม่แสดงออกว่ากำลังจับจ้องที่ความคิดเห็นของผู้รับการวัดมากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ถูกวัดเกิดความรู้สึกที่กำลังถูกจับผิด ควรใช้วิธีอ้อมไป

เป็นเครื่องมือช่วย ส่วนวิธีการศึกษาจากข้อเขียน หรือสมุดบันทึกประจำวัน ผู้ทำการวิจัยต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกวัดก่อน เพราะบางครั้งเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถาบันดำรงราชานุภาพและกรมการปกครอง (2539 : 98 – 101) ได้วิจัยปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ทำการวิจัยจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่จัดตั้งขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2538 จำนวน 617 แห่ง โดยผู้ม่วัดอย่างองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 61 แห่ง ใน 30 อีภภ 12 จังหวัค ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการจัด โครงสร้างและระบบงาน

- 1.1 การประชุมยังไม่ค่อยถูกต้องตามระเบียบ
- 1.2 การจัดเก็บเอกสาร มีกระจัดกระจาย
- 1.3 เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับงานสารบรรณและขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์
- 1.4 สมาชิกยังไม่ค่อยเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง
- 1.5 เกิดความขัดแย้งหรือไม่ลงรอยกันในระหว่างฝ่ายสภากับฝ่ายบริหารหรือขัดแย้งกันเองภายในฝ่ายของตน
- 1.6 การปฏิบัติงานประจำวันยังไม่เป็นระบบ
- 1.7 ระบบการติดต่อสื่อสารระหว่างอำเภอยังไม่คล่องตัว
- 1.8 ขาดแคลนหนังสือ ระเบียบที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงาน
- 1.9 ขาดการประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลที่ใกล้เคียงกันในการจัดซื้อไม้กัฒตำบล

1.10 การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

2. ด้านการบริหารงานบุคคล

- 2.1 ถูกจ้างชั่วคราวยังไม่ให้ความสำคัญกับการวางแผนปฏิบัติงานเท่าที่ควรและยังไม่ค่อยเข้าใจในระบบการปฏิบัติงานประจำวัน
- 2.2 ขาดแคลนบุคลากรบางตำแหน่ง เช่น ช่างโยธา เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี

3. ด้านการบริหารงานคลังและงบประมาณ

- 3.1 การจัดทำประมาณการรายรับ และว่างบประมาณรายจ่ายยังขาด
ฐานข้อมูลที่สมบูรณ์
- 3.2 โครงการพัฒนาส่วนใหญ่มิเป็น โครงสร้างพื้นฐาน
- 3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลบางตำแหน่งจัดทำร่างข้อบังคับงบประมาณ
รายจ่ายนำซ้ำ
- 3.4 เจ้าหน้าที่ที่ช่วยปฏิบัติงานยังขาดความแม่นยำในระเบียบเกี่ยวกับการ
การเงินการคลัง
- 3.5 องค์การบริหารส่วนตำบลไม่ค่อยให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาตำบล
การจัดสรรงบประมาณมีลักษณะเบียดเบียนหัวแตก

4. ด้านการบริหารพัสดุ

- 4.1 การปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้างยังไม่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย
- 4.2 สมาชิกสภาและคณะผู้บริหารอาศัยช่องว่างกฎหมายเข้าไปมีส่วนได้
ส่วนเสียกับองค์การบริหารส่วนตำบล โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้าง
- 4.3 องค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่ง ยังไม่มีสถานที่ทำการเป็นของตนเอง
- 4.4 ไม่มีเจ้าหน้าที่พัสดุ

กิม บัวบาน (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อบทบาทการส่งเสริมการศึกษาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพัทลุง ผู้วิจัยได้กำหนดทำการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพัทลุง ด้าน การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดพัทลุง จำนวน 63 แห่ง สุ่มแบบแบ่งชั้นองค์การบริหารส่วนตำบล เป็น 3 กลุ่ม ตามระดับรายได้ประจำปี 2540 คือ กลุ่มรายได้น้อยกว่า 1 ล้าน กลุ่มที่มีรายได้ระหว่าง 1 ล้านถึง 2 ล้านบาท และกลุ่มที่มีรายได้มากกว่า 2 ล้านบาทขึ้นไป ตามลำดับ ในแต่ละกลุ่ม จะสุ่มเอาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้น้อยที่สุด ปานกลาง และมากที่สุด แล้วในแต่ละ แห่งจะสุ่มแบบเจาะจง โดยกำหนดผู้ทำหน้าที่ประธานองค์การบริหารส่วนตำบล ประธาน กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และสุ่มอย่างง่ายด้วยตารางจับสลาก เอา คณะกรรมการบริหาร 1 คน จากคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละแห่ง จะได้กลุ่มตัวอย่างแต่ละ 4 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบไม่มีส่วนร่วม ผลการวิจัย พบว่า

1. ด้านส่งเสริมการศึกษาในระนาบโรงเรียน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นว่า อบต. ยังไม่สามารถจัดการศึกษาเองได้ เพราะขาดงบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ทางการจัดการศึกษา อบต. ควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียน วัสดุ ครุภัณฑ์ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหาร โดยควรเป็นกรรมการศึกษาของ โรงเรียน

2. ด้านส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีความเห็นว่า อบต. ควรให้การสนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นพิเศษในทุกด้าน การส่งเสริมให้มีการจัดอบรมอาชีพหลักสูตรระยะสั้นแก่ประชาชน โดยร่วมกับองค์กรอื่นและควรเป็นผู้ประสานให้มีการจัดกลุ่มเรียน กศน. ให้แก่ประชาชนอย่างเพียงพอและทั่วถึง

3. การส่งเสริมการศึกษาดมอชชาติ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีความเห็นว่า อบต. ควรส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชน โดยการให้หอกระจายข่าวที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่สามารถใช้ประกอบกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย การส่งเสริมกิจกรรมของกลุ่มองค์กรประชาชน และการส่งเสริมภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่น การอบรมสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ ครอบคลุมภารกิจที่จะต้องรับผิดชอบ

เรวัตี ธรรมดิทอง (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาค้นคว้าความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต ผลการวิจัยพบว่าความคิดเห็นของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดภูเก็ต ที่มีวุฒิการศึกษาดังกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายได้ไม่แตกต่างกัน

อนุพงศ์ เนื่องจำนง (2544 : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีโครงสร้างและองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ รูปแบบการบริหาร และกระบวนการการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 ในเขตปริมณฑล โดยมุ่งเพื่อศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล ที่มีต่อโครงสร้างและองค์ประกอบอำนาจหน้าที่รูปแบบการบริหาร และกระบวนการบริหารงาน ด้วยการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นดังกล่าวจำแนกตามบทบาท ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่บุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับองค์การบริหารส่วนตำบล
ชั้น 1 ในเขตปริมณฑล จำนวน 210 คน การรวบรวมข้อมูลด้วยการสำรวจความคิดเห็น
ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อหาความถี่ ค่าร้อยละ การทดสอบไค-สแควร์
ผลการวิจัยสรุปได้ว่า บุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีบทบาทแตกต่างกัน มีความ
คิดเห็นในเรื่องเกี่ยวกับ โครงสร้างและองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ รูปแบบการบริหารและ
กระบวนการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน โดยส่วนใหญ่มีความ
คิดเห็นว่าโครงสร้างและองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ รูปแบบการบริหาร ตลอดจน
กระบวนการการบริหารงาน ที่ถูกกฎหมายกำหนดไว้ในปัจจุบันสำหรับองค์การบริหารส่วน
ตำบล เพื่อใช้ในการบริหารงานหรือบริหารการพัฒนาท้องถิ่น มีความเหมาะสมดีแล้ว มีเพียง
การนำไปปฏิบัติในบางเรื่องเท่านั้นที่ยังไม่เป็นไปตามหลักการสากลเท่าที่ควร อาทิ การจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่น การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในเรื่อง
ต่าง ๆ การประชาสัมพันธ์หรือการรายงานผลการดำเนินงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบล
ไปสู่สาธารณชน

สมหมาย กิ่งศักดิ์กลาง (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ
สมรรถนะของเจ้าหน้าที่พลศึกษาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดนครราชสีมา
การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความคิดเห็นสมรรถนะ ของเจ้าหน้าที่พล
ศึกษาต่อตำบลสององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น
แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่า สัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .104 กลุ่ม
ตัวอย่าง คือ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วน
ตำบล และเยาวชนในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 668 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และความแปรปรวน ANOVA หรือ F-
test ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของเจ้าหน้าที่พลศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลใน
จังหวัดนครราชสีมา ด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี ด้านคุณลักษณะ ตามความคิดเห็นของปลัด
องค์การบริหารส่วนตำบล ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และ เยาวชน
ด้านความรู้ อยู่ในระดับมาก ($(\bar{x}, X) = 4.10$. ด้านเทคนิควิธี อยู่ในระดับมาก ($(\bar{x}, X) = 4.16$.
ด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมาก ($(\bar{x}, X) = 4.210$.

2. เปรียบเทียบสมรรถนะของเจ้าหน้าที่พลศึกษาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมา ตามความคิดเห็นของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และเยาวชน ด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธี ด้านคุณลักษณะ มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เวช หลกัทธนา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดยโสธร และจังหวัดอำนาจเจริญ เพื่อศึกษาความรู้และกระบวนการแสวงหาข้อมูลเรื่องบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล และเพื่อศึกษาการแสดงผลบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ระดับปานกลางไปหาน้อย การแสดงผลบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ทำตัวบทกฎหมายแต่ยังไม่ครอบคลุมทุกบทบาท องค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับปลัดอำเภอฝ่ายปกครองมากที่สุดและยังไม่สามารถสรุปได้ว่าปัจจัยอะไรที่มีผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประจักษ์ วงศ์ปัญญา (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีอำเภอห้วย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอห้วย จังหวัดเชียงใหม่ ว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับสูง ส่วนประชาชนพื้นที่ ประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ว่ามีประสิทธิผลอยู่ในระดับปานกลาง การที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีประสบการณ์ในการร่วมงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล มาก่อนและได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานกับองค์การบริหารส่วนตำบล มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้เกี่ยวกับ โครงสร้างหน้าที่และบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับดี ส่วนประชาชนมีความรู้ดังกล่าวในระดับปานกลาง สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารในระดับมาก ส่วนประชาชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย

ณัฐนันท์ อนันต์สินชัย (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลตลาดแร่ อำเภอไผ่เงิน

จังหวัดชัยภูมิกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้สุ่มจากประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งของตำบลลาด
 เกร็ง ตามสูตร Taro Yamane จำนวน 383 คน กระจายตามสัดส่วนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้ง 18
 หมู่บ้าน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามทั้งปลายปิดและปลายเปิด
 ใช้มาตราวัด 2 ระดับ คือ เห็นด้วยกับไม่เห็นด้วย ผลการศึกษาพบว่า (1) ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่เห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลลาดเกร็งมีประสิทธิภาพหรือขีดความสามารถในการ
 บริหารจัดการ ทั้ง 6 ด้าน คือ 1. ด้านการบริหารบุคลากร 2. ด้านการบริหารงานทั่วไป 3.
 ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ 4. ด้านการให้บริการประชาชน และ 5. ด้านจริยธรรมของ
 บุคลากร ส่วน 6. ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลลาดเกร็งมี
 ประสิทธิภาพหรือขีดความสามารถไม่มากนัก (2) ปัญหาในการบริหารจัดการขององค์การ
 บริหารส่วนตำบลลาดเกร็ง ได้แก่ ปัญหาด้านการบริหารบุคลากร บุคลากรในระดับผู้บริหาร
 ขาดความรู้ความสามารถ มีบุคลากรจำนวนมาก โดยเฉพาะลูกจ้าง แต่ไม่มีความรู้ ความ
 จำนวนเพียงพอต่อการบริหารงบประมาณ มีงบประมาณไม่เพียงพอกับสภาพปัญหาและความ
 ต้องการ การบริหารงานทั่วไปไม่มีการกำหนดระยะเวลาในการทำงานที่ชัดเจนเมื่อลงปฏิบัติ
 รวมทั้งไม่แจ้งระยะเวลาให้ประชาชนทราบ ด้านการบริหารวัสดุอุปกรณ์ ไม่มีการประกาศ
 การจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนทราบ ด้านการให้บริการประชาชน ไม่เปิดโอกาสให้ประชาชน
 แสดงความคิดเห็นได้ทุกเรื่อง และด้านการจริยธรรมบุคลากร บุคลากรบางส่วนใช้ตำแหน่ง
 หรืออำนาจหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว หรือให้พวกพ้อง โดยสรุปผลจากการศึกษา
 พบว่ามีประโยชน์ในทางปฏิบัติ คือ ทราบความคิดเห็นของประชาชนเพื่อหาแนวทางการ
 ปรับปรุงหรือพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการและทางวิชาการก่อให้เกิดความรู้ หรือ
 ค้นพบซึ่งนอกจากจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อองค์การบริหารส่วนตำบลลาดเกร็งแล้ว ยัง
 สามารถนำไปปรับใช้กับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ในพื้นที่ใกล้เคียงได้ อีกทั้งยังเป็น
 แนวทางการศึกษาวิจัยในแนวศึกษาด้านในโอกาสต่อไป

พัฒนา มาตยะหรี (2548 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการ
 ปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่าระดับ
 การปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในระดับมาก
 ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ดมี 1
 ปัจจัย คือ ปัจจัยระดับการศึกษา ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะทั่วไปในการปฏิบัติงานคณะ
 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่ได้แก่ ต้องการให้รัฐบาล
 สนับสนุนงบประมาณ และความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ ให้กับ

หน่วยงานในท้องถิ่นให้มากขึ้น องค์การบริหารส่วนตำบลต้องการจัดให้มีการบำรุงรักษาทาง
น้ำ และทางบก แต่งบประมาณไม่เพียงพอ และรัฐบาลควรจัดงบประมาณในการจัดซื้อ
รถดับเพลิงให้กับ องค์การบริหารส่วนตำบล ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในท้องถิ่น

จักรภัทร ชารีคำ (2550 : 91-93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชน
ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ
พยุหะภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานตาม
หลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเพศ
และอายุ ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ขององค์การ
บริหารส่วนตำบล ไม่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05 และ ระดับการศึกษา มีความ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ทวีศักดิ์ ปัดยา (2550 : 93-96) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของสมาชิก
องค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดมหาสารคาม โดยจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์เป็นสมาชิก
องค์การบริหารส่วนตำบล พบว่ามีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานขององค์การบริหาร ส่วน
ตำบล อยู่ระดับมาก 5 ด้านคือ ด้านป้องกันโรค ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี
ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมอันดีงาม ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ด้านการคุ้มครอง ดูแลและบำรุงรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดกาให้มีและ
บำรุงรักษาทางน้ำ ทางบก ส่วนระดับปานกลาง มี 2 ด้านคือ ด้านการส่งเสริมพัฒนาสตรี
เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ ด้านการรักษาความสะอาดของถนนทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ
รวมทั้งกำจัดมูลฝอย และที่อยู่ในระดับน้อย คือ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แต่
โดยสรุปแล้วอยู่ในระดับปานกลาง

สมิทท์ (Schmidt, 1975 : 7583 - A) ได้วิจัยเรื่องความพึงพอใจในการทำงานของ
ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นงานวิจัยระดับปริญญาเอกแห่งมหาวิทยาลัยอินฮอยส์
ประเทศสหรัฐอเมริกา, โดยใช้ทฤษฎีของเฮร์ซเบิร์ก กลุ่มประชากรเป็นผู้บริหาร โรงเรียน
ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของปัจจัยกระตุ้นส่วนมากทำให้ผู้บริหารเกิดความพึงพอใจ
ในการทำงาน มีความรับผิดชอบเท่านั้น ที่ไม่ทำให้ความความพึงพอใจในการทำงาน

2. ผู้บริหารมีความพึงพอใจอย่างสูงในองค์กรเป็นความสำเร็จในงานการยอมรับนับถือ และความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ไม่มีความพึงพอใจเกี่ยวกับเงินเดือน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ร่วมงาน โภชนาและการบริหาร

จากงานวิจัยในประเทศไทยว่า การที่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลและเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานยังขาดความแม่นยำในระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงิน การคลัง การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาตำบล การจัดสรรงบประมาณไม่ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน ดังนั้นจะต้องให้ผู้ปฏิบัติงานได้มีการเพิ่มพูนความรู้ เพื่อฝึกทักษะในการทำงาน ให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ได้ดียิ่งขึ้น

8. กรอบแนวคิดเกี่ยวกับกรวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อําเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้กำหนดคุณลักษณะของประชากร ไว้ 3 ประการ ได้แก่

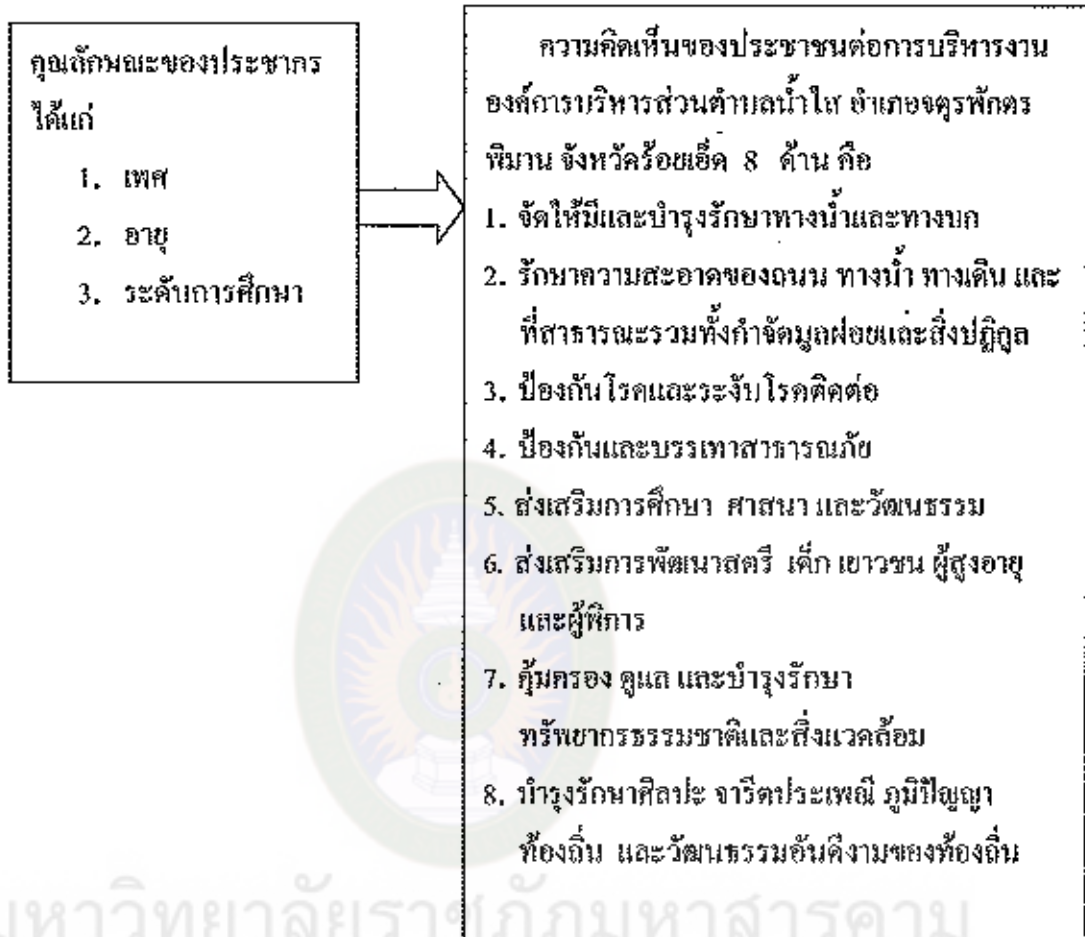
1. เพศ
2. อายุ
3. ระดับการศึกษา

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยใช้กรอบการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล 8 ด้าน ส่วนด้านที่ 10. ผู้วิจัยไม่นำมาขึ้นกรอบในการวิจัยเนื่องจากว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณ และบุคลากรตามความจำเป็นและเหมาะสม

จากแนวคิดทฤษฎีดังกล่าว สามารถนำมาสร้างกรอบแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำใส อําเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นประชาชนต่อการบริหารงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำเฒ่า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด